

SLOVAK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVACO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napište komentár o JEDNOM z nasledujúcich textov:

1. (a)

J a b l í ě k a v ž u p a n e

Jablíčka v župane som ostrým nožom krájal,
krv mladých jabloní som pritom videl tiecť.
Hodvábom krv som zotrel akoby obvázom
a vyšiel pod mesiac, pod nebo plné hviezd.

5 Vo vlastných vlnách sa rozkošne Dunaj kúpал,
v koryte plnom rýb, tóní a vodných víl.
Len občas zašomral a v krčoch o breh plesol,
keď mesiac mu svoj šíp do vlny vystrelil.

A mesto po izbách na seba dívalo sa.
10 Tam panie v zrkadlách si nanášajú rúž.
Jablone v župane. Záhrady jabloňové.
Na ples sa chystajú. Už z dial'ky čujú tuš.

Večer bol pokojný. No v prstoch držal siete.
Na koho hodí ich v luxusnej dvorane,
15 keď v lúčoch neónov sa roztancujú páry?
Som doma sám. – Krájam jablčka v župane.

(Július Lenko: Večerné verše, 1998)

- Aký je vzťah lyrického hrdinu k okolitému svetu? Čo ho na ňom priťahuje?
- Ako rozmanito sa v básni využíva motív jablka?
- Aké zaujímavé významy sa nachádzajú v rýmoch?

1. (b)

Okrem posadnutosti plniacimi perami, encyklopédiami a vínom, jedného starého funkčného fotoaparátu značky Praktika a množstva vysoko inšpiratívnych spomienok a originálnych výchovných metód, nad ktorými by zaplesalo srdce každého nezdravo ambiciózneho psychiatra – okrem toho všetkého mi môj otec zanechal ešte zručnosť

5 prevracať palacinky v letku meter nad panvicou. Nie je to zase tak málo, keď prihliadneme na počet hodín, ktoré so mnou strávil. Môj otec v zásade neznášal deti ako také, či už boli cudzie alebo jeho, takže skutočné potešenie zo mňa a Hysterky začal mať až vtedy, keď sme boli dospelí. Ale my sme už v tom čase, pri všetkom chápaní jeho

10 zložitej povahy a extrémistických rodinných tradícií, z ktorých vychádzal, nedokázali nadviazať tam, kde iným detom otcovia robili s vatovou bradou Mikuláša a chodili s nimi na ryby. My sme sa naňho pozerali ako na pozoruhodného pána s nevšedným rozhl'adom, o ktorom vieme množstvo historiek, lebo sme zažili, ako každé Vianoce od nás odchádzal a potom sa vracal, ako zrušil a znovu obnovil každú dovolenku deň pred odchodom a ako nás držal vystrčených z okna na siedmom poschodí s tým, že ak neprestaneme plakať,

15 vyhodí nás von. Jednoducho, to, čo mi ten muž, ktorý ma splodil a vychoval, zanechal ako svoje posolstvo, je presvedčenie, že byť otcom je nekonečne zložitá misia a je lepšie sa do nej nepúšťať, lebo zlyhanie v nej postihuje viacero nevinných obetí, pričom podaktoré z nich to potom hanebne rozmazávajú po internete.

Na toto všetko som myslel vo chvíli, keď som v trenírkach a v Santinom tričku v jej

20 kuchyni vyhadzoval palacinky do vzduchu a spieval pesničku o ježkovi, na ktorej sa Santin syn tak smial, že skoro spadol o stoličky. Mal už dva dni nové meno, ktoré si vymyslel pred výletom na hrad Devín, lebo Santa mu povedala, že tam si naši národní buditeľia dávali mená, o ktorých boli presvedčení, že by im vyhovovali lepšie než tie pôvodné. To ho zaujalo a po krátkej úvahe vyhlásil, že sa chce vola Očami Okamihu, čo je, myslím, pre

25 päťročného chlapca celkom primerané.

Sante nebola vo svojej koži a ja tiež nie. Ona hlavne z toho, že sa mala stretnúť so svojím bývalým a odovzdať mu syna na víkend. Prečo som bol nesvoj ja, nad tým som pol dňa urputne uvažoval. Asi preto, že som si nejako nevedel zvyknúť na to, že som zamilovaný.

30 Keď je človek zamilovaný, to ešte neznamená, že nemá problémy. To si len ľudia čakajúci na ten stav eufórie z existencie druhého človeka predstavujú. Že to príde a všetko bude úžasné. Bude to úžasné, ale až po pekelnej drine. Byť zamilovaný a mať depresiu, to je zaujímavá, no vyčerpávajúca kombinácia. Možno je to z akútneho nedostatku spánku. Možno je to spôsobené životnými skúsenosťami. Čím je človek starší, tým väčší zázrak

35 je, keď sa mu podarí „padnúť do lásky“. A tým viac potom špekuluje a trápi sa, lebo už vie o množstve spôsobov, ako o ňu môže prísť, ako môže stratit milovaného človeka, aj seba samého, ako veľmi sa vydáva napospas, koľko toho riskuje, a že sa už z prípadného sklamaní možno nikdy celkom nepozbiera.

40 Dohodli sme sa, že Sante počkám v meste, aby som sa zbytočne nemotal po byte a nerozptyľoval jej bývalého debilnými poznámkami. Tak mi to aspoň vysvetlila.

(Maxim M. Matkin: Polnočný denník, 2002)

- Všimnite si kompozíciu úryvku. Ako súvisia jednotlivé časti?
 - Z akého uhla sa v úryvku rozpráva? Aký je rozprávač?
 - Ako vzniká v texte napätie?
-